

๗ ส.ค.๕๙ ประชากรร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง

เหลือเวลาอีกไม่ถึง ๓๐ วันแล้วที่คนไทยผู้มีสิทธิ์ออกเสียงกว่า ๕๐ ล้านคน จะได้ออกมาใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ในการทำ “ประชามติ” ต่อ ๒ คำถามสำคัญ คือ ๑. เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ที่มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ยกร่างขึ้นมาหรือไม่ และ ๒. เห็นชอบกับคำถามพ่วงที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เป็นผู้เสนอ ให้ ส.ว. มีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีร่วมกับ ส.ส. ในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่าน ๕ ปี หลังการเลือกตั้งครั้งหน้าหรือไม่ ซึ่งการลงประชามติที่จะเกิดขึ้นถือเป็นบันไดสำคัญ ในการนำพาประเทศกลับคืนสู่การเลือกตั้งและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

♦ บทนำ

หลังจากที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้จัดการแถลงข่าวเพื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อสื่อมวลชนและประชาชน เมื่อ ๒๙ มิ.ค.๕๙ ที่ผ่านมา ก็ได้มีความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ คือ การจัดงาน “Kick off ๗ สิงหาคม ประชากรร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เมื่อ ๒๕ พ.ค.๕๙ ณ ห้องวายุภักษ์ ชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เพื่อมอบร่างรัฐธรรมนูญ และสรุปสาระสำคัญให้กับผู้แทนหน่วยงานจากทุกภาคส่วนที่มาร่วมงาน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ชุด ได้นำไปเผยแพร่ให้องค์กรและประชาชนได้ทำความเข้าใจ

นอกจากกิจกรรมหลักข้างต้นก็มีนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงของประเทศไม่ว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ก็ได้ให้ความสำคัญกับการไปออกเสียงประชามติ โดยได้เชิญชวนประชาชนคนไทยผ่านทางรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ให้ร่วมออกมามลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญให้มากที่สุด เช่นเดียวกับผู้บัญชาการทหารสูงสุด พล.อ.สมหมาย เภาภู่ระ ที่ขอให้ทุกเหล่าทัพ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ช่วยกันเผยแพร่ ธรณรงค์ ประชาสัมพันธ์

เชิญชวนให้ประชาชน กำลังพล และครอบครัว ออกมาใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๗ ส.ค.๕๙ ให้มากที่สุดโดยไม่มีการขึ้นนำ ในการประชุม ผบ.เหล่าทัพ ๒ ครั้งที่ผ่านมา

จะเห็นได้ว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสำคัญต่อประเทศไทย ในบริบทปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่ประชาธิปไตยในอนาคต เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงฉบับนี้จึงรวบรวมข้อมูลสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

♦ ประชามติคืออะไร

การออกเสียงประชามติ (Referendum) หมายถึง กระบวนการในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เพื่อตัดสินใจว่าจะให้ความเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ ในเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติ หรือกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ก่อนที่จะนำมาตีหรือการตัดสินใจนั้นไปออกเป็นกฎหมาย หรือนำไปปฏิบัติเพื่อบังคับใช้เป็นการทั่วไป การออกเสียงประชามติจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน

ขั้นตอนการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

- 1. ตรวจสอบรายชื่อ**
ตรวจสอบรายชื่อและลำดับที่ จากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์ออกเสียงที่ประกาศไว้หน้าหน่วยออกเสียง
- 2. ยืนหลักฐานแสดงตน**
ยื่นบัตรประจำตัวประชาชนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง และลงลายมือชื่อ
- 3. รับบัตรออกเสียง**
ครั้งนี้ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือหัวแม่มือขวา บนบัตรยื่นบัตรออกเสียงพร้อมรับบัตรออกเสียง 1 บัตร
- 4. ทำเครื่องหมายกากบาท**
เข้าหาลงคะแนน ทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง “เห็นชอบ” หรือ “ไม่เห็นชอบ” ในแต่ละประเด็น ทั้ง 2 ประเด็น
- 5. หย่อนบัตรลงด้วยตัวเอง**
เมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วพับบัตรออกเสียงให้เรียบร้อย และหย่อนบัตรลงในหีบบัตรด้วยตนเอง

บัตรออกเสียงประชามติ

ประเด็นที่ ๑ โปรดทำเครื่องหมายกากบาท X ในช่องที่เห็นชอบหรือเห็นด้วย

ประเด็นที่ ๒ โปรดทำเครื่องหมายกากบาท X ในช่องที่เห็นชอบหรือเห็นด้วย

นั้นหมายถึงประชาชนสามารถตัดสินใจในการออกความคิดเห็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อบ้านเมืองได้ด้วยตนเอง^๔

♦ **สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ**

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๑๖ หมวด ๒๗๙ มาตรา มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. **คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ** รัฐธรรมนูญฉบับนี้ขยายความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยประชาชนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ ตราบที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

๒. **รัฐมีหน้าที่ทำให้สิทธิเป็นจริง** ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลไหนก็มีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนได้รับสิทธิที่จำเป็น โดยประชาชนไม่ต้องไปร้องขอเพื่อบริการประชาชน และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เช่น การจัดการศึกษา การจัดการสาธารณสุข การคุ้มครองแรงงาน การช่วยเหลือเกษตรกร และการดูแลคนยากไร้ สิ่งที่น่าสนใจ คือ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะคุ้มครองทั้งชีวิตตั้งแต่ท้องแม่ยันแก่เฒ่า กล่าวคือ ประชาชนจะได้รับการดูแลตั้งแต่ *ตั้งครรภ์*: ผู้เป็นแม่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษตั้งแต่ตั้งท้องจนถึงหลังคลอดบุตร *วัยเด็ก*: ต้องได้รับการคุ้มครองให้เติบโตและมีพัฒนาการที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา *คนพิการ*: จะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ *วัยทำงาน*: ต้องได้รับการคุ้มครอง ความเป็นอยู่ และรายได้ที่ดี และมีความปลอดภัยในชีวิต และ *วัยชรา*: ต้องได้รับการบริการสาธารณสุข รักษาฟรีเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย และส่งเสริมให้มีเงินออมไว้พอใช้

๓. **หน้าที่ของประชาชน** ประชาชนทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมมีร่วมใจในการพัฒนาประเทศ โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีหน้าที่ของประชาชนที่เพิ่มเข้ามา ได้แก่ ไม่สร้างความแตกแยก อนุรักษ์ทรัพยากร และมรดกวัฒนธรรม และไม่สนับสนุนการทุจริต

๔. **การเลือกตั้งทุกคะแนนเสียงมีความหมาย** รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะไม่ปล่อยให้คะแนนเสียงสูญเปล่า โดยจะใช้การเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วน ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวแล้วนำคะแนนไปคำนวณหา ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ทุกๆ คะแนนเสียงถูกนำมาใช้เพื่อให้ได้ ส.ส. ที่เป็นตัวแทนจากประชาชนทุกคนอย่างแท้จริง

๕. **ประชาชนทั่วไปเป็น ส.ว. ได้** รัฐธรรมนูญฉบับนี้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฝ่ายนิติบัญญัติได้ โดยไม่ต้องเป็นนักการเมือง เพื่อให้กฎหมายนั้นมาจากมุมมองของประชาชนหลากหลาย โดยกลุ่ม ส.ว. มี ๒๐๐ คน แบ่งเป็น ๒๐ กลุ่ม ตามสถานภาพความรู้ความสามารถ และอาชีพ

๖. **ปราบโกงอย่างจริงจัง** ที่ผ่านมาประเทศไทยไม่อาจพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้ เพราะงบประมาณแผ่นดินถูกโกงไปเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว ถ้าไม่สามารถจัดปัญหาทุจริตประเทศจะไม่สามารถเดินหน้าได้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมีเป้าหมายในการจัดทุจริตทั้งทุจริตการเลือกตั้ง และทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

๗. **ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระเข้มแข็งและฉับไวขึ้น** (องค์กรอิสระประกอบด้วย ๕ องค์กร คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ซึ่งองค์กรอิสระต้องร่วมมือช่วยเหลือกันทำงานและกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม) โดยประชาชน ส.ส. และ ส.ว. สามารถยื่นตรวจสอบ ป.ป.ช. ได้ หากมีการประพฤติมิชอบ และ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบองค์กรอิสระ และศาลรัฐธรรมนูญได้ หากมีการประพฤติมิชอบหรือร้ายแรงผิดปกติ

๘. **รู้ล่วงหน้าว่าใครมีสิทธิเป็นนายกฯ** กล่าวคือ นายกฯ จะเป็น

คนที่พรรคการเมืองเลือกเฟ้นและจะประกาศให้ประชาชนทราบก่อนการเลือกตั้ง โดย ส.ส. เป็นผู้เลือกนายกฯ จากรายชื่อที่พรรคประกาศ ดังนั้น ประชาชนจึงสามารถรู้ล่วงหน้าว่าใครจะมาเป็นนายกฯ

๙. **ท้องถิ่นเป็นของประชาชน** โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการประชาชนและคุ้มครองบุคลากรในท้องถิ่นด้วยระบบคุณธรรม มีอิสระในการบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะ ตลอดถึงการเงินและการคลัง ซึ่งในการดำเนินงานข้างต้น อปท. ต้องเปิดเผยข้อมูลและดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม

๑๐. **ปฏิรูปประเทศไทยสู่อนาคต** ในด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อบรรลุเป้าหมาย ๓ ประการคือ (๑) ประชาชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี ประองดอง (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสทัดเทียมกัน และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบบประชาธิปไตย

๑๑. **บทเฉพาะกาล** กำหนดให้ ส.ว. ในวาระเริ่มแรกมาจากการสรรหาของ คสช. ผ่านคณะกรรมการสรรหาจำนวน ๑๙๔ คน ผ่านการเลือกตามรัฐธรรมนูญนี้ ๕๐ คน และมี ส.ว. โดยตำแหน่ง ๖ คน รวม ๒๕๐ คน โดยในวาระ ๕ ปีแรก ร่างกฎหมายที่สำคัญบางประการถูกกำหนดให้ต้องพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

♦ **บททิ้งท้าย**

จากบริบทของประเทศไทยในปัจจุบัน การลงประชามติครั้งนี้ถือเป็นก้าวสำคัญที่ประชาชนคนไทยจะนำพาประเทศก้าวผ่านไปสู่ประชาธิปไตยในอนาคต ซึ่งการไปออกเสียงประชามติในการรับ หรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ถือเป็นหน้าที่ของประชาชนคนไทยทุกคนที่พึงปฏิบัติ หากผลประชามติออกมาว่าประชาชนเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญและคำถามพ่วงก็จะทำให้รัฐบาลสามารถดำเนินการตาม Road Map ที่ได้วางไว้ และประเทศไทยก็จะก้าวสู่การเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น แต่หากประชาชนไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ก็อาจจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม ซึ่งไม่ว่าผลจะออกมาเช่นไรประชาชนคนไทยก็ต้องเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด

กองทัพถือเป็นกลไกสำคัญในการรักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นกำลังพลทุกคนควรช่วยกันเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนให้คนใกล้ชิดได้ออกมาใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญให้มากที่สุด

♦ **ข้อมูลอ้างอิง**

๑. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๒. คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๑. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๓. คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ๑๐ เรื่องนำรัเล่มที่ ๒. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๔. ๖ สัปดาห์ประชามติ. อาธิศักดิ์ จอมสืบลีวิสิฐ และดร.ประวิชรตันเพียร